

VASARAS LAIKS

Jēkabpils interešu apvienības "Literāts" dalībnieku dzejoļu publikācija.

Dārta Vilmane

Vienam

Vienam nevajag gabalus skaitīt,
vienam nevajag palagus mainīt.
Sakult olu, baltu un vieglu,
Apgāzt otrādāk ilūziju bļodu,
Lai pamana arī to otru,
Vienu.

Viss

Gaisma, tu apņem mani.
Skaņa, tu vilini mani.
Es tevi saprotu.
Vibrācijās es plūstu,
viss,
tu mani vairs neredzi,
viss,
tu mani vairs nejūti.

Gita Groza

***

atskaņo man kādu neparastu simfoniju
atbrīvo akmeņus un uzcel mums drošu pili
es atvēršu debesu aizkaru
agri no rīta
Tu lūgsi Dievu
pie kājām mums glaudīsies upe
koku zaros vīteros putni
es kļūšu maza
kā laimīgs
punktiņš

***

šajā tumšajā virtuvē iederas
slaidas vāzes un zari ar sēkliņām sirds formā
šeit piestāv iebiezināta piena bundža ar cukuru
ko izēst viegli iemērcot tējkarotes smaili
šai tumšajai virtuvei piedien vijoļmūzika un grāmatu
daudzsološie augumi
šeit neviens neienāks
(un tas ir svarīgi)
tikai zirnekļi mēros savas jūdzes
un atzīmēs svarīgos punktus
tikai skumjas šūposies nakts tumīgajā elpā
te
tiks piedots

***

viņš gribēja iekļūt
viņas dzejolī
droši izstūma pārējos tēlus

(viņaprāt liekos)
tīksmi nopūtās
apmetās uz
palikšanu
viņa neiebilda

Violeta Kļaviņa

Akmens lāsts

Lauku ceļš pa kuru ej,
Ainavas gar acīm skrej.
Sirmu akmeni tu tver,
Kas tev stāstu jaunu cer.

Ko tas redzējis jau sen,
Pastāstīt to tagad dzen.
Kaut ar viņš ir ciets kā krams,
Liek tas raudāt tev un man.

Asaras tam vaigus glauž,
Kad viņš vārdu klusi pauž.
Jo tas kādreiz bijis jauns,
Nu nekad vairs nebūs sprauns.

Sirmas sūnas viņu klāj,
Mazāk ļaudis pie tā stāj.
Aizmirsts paliek akmens stāsts,
Jo pār viņu gulstas lāsts.

Lauris Kampāns

***

Ēdiens kuru suns neēda
Bija pilns ar sēnēm un zirņiem
Ēdiens kuru suns neēda
Bija pasniegts cildeniem ļaudīm
Ēdiens kuru suns neēda
Tika pasniegts servēts porcelānā
Ēdiens kuru mans suns neēda
Bija izslavēts daudzās tautās
Ēdiens kuru suns neēda
Netika cienīts arī kaķu vidū
Ēdiens kuru mans suns neēda
Aizlidoja kopā ar zvirbuļiem
Ēdiens kuru suns neēda
Lidoja ar zīlītēm žubītēm vārnām
Ēdiens kuru mans suns neēda
Gulēja kaimiņu pagalmos
Ēdiens kuru suns neēda
Atradās ligzdās un būros
Ēdiens kuru mans suns neēda
Palika pāri un tiks dots arī citu dien

***

Ķieģeļu bailes ir sabrukušas

Metāla sija virs tiem raugās bezgalīgos spārnos
Krēslu notēstie dēlīši
tik pareizā manierē
palīdz nogurušajiem
Zeme šeit tīra
želejas zālājs rada sajūtu ka
nevar sadurties uz asajiem akmeņiem

Alisa Marčenkova

Tendences

Tik mainīgas pēdējā laikā ir tendences:
Ja krīti, esi uz nepareizās frekvences.
Kāda jēga stāvēt uz vietas,
Šķirojot, kuras ir pareizās lietas?
Ir jauki, kad visu ko vēlies pakāpeniski cel,
Bet cilvēka dabā ir gribēt vēl un vēl –
Viss, kas laika gaitā saplīsīs,
Tik labots līdz brīdim kad pazudīs,
Būs vēlāk svarīgāki mērķi,
Tad atkal būs jāpārvar visi ērkšķi.

Ir lietas, ko mēdzam ignorēt,
Pat tās, ko reizēm derētu noturēt
50 uz 50, un tad jau redzēs, vai nē?
Jāņem no dzīves viss tagad un te,
Spert soli uz priekšu katru dien',
Bet iepriekšējā rutīna velkas vēl aizvien.
Kurš gan ik brīdi neapjūk,
Kaut kur dvēselē dzirdot tuk tuk?
Izvēles iespējas klauvē –
Izvēlies pareizo, pieāķē un tauvo.

Te nu atkal tendences mainās:
Viss pārvēršas par filmu sižetu ainās,
Kāpjot augstāk, kritiens vienmēr sāpīgāks,
Bet ja izdodas, izrādās, mērķis bija svarīgāks,
Piemēru ir daudz – te un tur...
Sava perfektā pasaka tomēr pašiem jāuzbur,
Nav jēgas spēlēt paslēpes uz šī fona,
Būtu greizi dzīvot šādā uztveres diapazonā.
Laika posmā tomēr krājam arī atmiņas,
Dažas kādu dien' pārvērtīsies atziņās.

emīls

***

vēja pieskārieni ezera bļodas nomalē
melanholiski šūpojas laivas
to ēnas spīd tumsā
no bērziem krīt violetas lapas
(bet kāpēc tās krīt ja ir vasara?)
man iekož dundurs
tagad man ir kodiņa pēdas

(nē tās nav vakardienas kodiens pēdas)
mani pirksti ir asinīs
(varbūt tās ir kāda cita asinis?)

***

trauslas līknes plīst
to plaisās izaug kalni
skaisti kalni
maigi kalni
naida un dusmu pilni kalni
maitas un puvušu skuju kalni
-
tev jau trīs kalnu saujas uzmeta

***

līdzcilvēki savstarpēji joslojas
akmeņu statujas kustās un mainās vietām
acu āboli izplūst mākoņos
mākoņi sastājas rindās un sienās
es nevēlos melnu
es nevēlos baltu
es vēlos būt
esmu starp mākoņa rindām
izskrienu cauri kā stikla grēdām
tās sastājas zvaigznājos
saglabā manus skūpstus
es vēlos sagaidīt ultramarīna vakarus
es vēlos sagaidīt krimsona rītus
Es nevēlos mirt
Es nevēlos dzīvot
Es vēlos būt

Ruta Štelmahere

***

autobusā man blakus
apsēstas nopūta bez maskas
nodur galvu skatās uz purngaliem
nobružātiem un seniem kā mēness
nekrekšķina nešķauda
šoferis viņu neredz neizsēdina
baidos spraukties viņai garām
neelpoju pat zem maskas
aizgriežu galvu skatos pa logu
tumšā novembra sejā
ciet kafejnīcas un bāri
ciet upes un mākoņi
laternas skumīgi šūpo galvas
lietus laiza stiklus klusiem skatlogiem
sēž nopūta autobusā man blakus
tik cieši
baidos tā man jau zem ādas

***

pilsēta naktī sakniebtām lūpām

tilts nesmaida ieelpo izelpo upe
aizvērtiem plakstiem skatās uz iekšu
sapņos redz mūs kas guļ gultās un sapņo
pilsēta snauž kopā ar zīlītēm matos
sniegs pūderē vaigus virs pleciem kāpj gaisma

ČUKSTI. PAKISTĀNA

tev ir brālis. tu to vēl nezini
viņam nav vārda. viņa sieva kā zilbe
ko izčukstēt tumsā
viņu bērni dzimst verdzībā
mazā netīrā istabā kopā ar teliņiem
mājai nav durvju aiz skrandainiem aizkariem
dudina lūgšanu. no galvas Psalmus
tev ir brālis. tu to vēl neredzi
bet sanoši čuksti aizslīd pa smiltīm
palien zem aizkariem. aizčaukst pa zāli
sausu un nedzīvu. čuksti ir Būtnes
kas nepadodas. pārlido robežpunktus kā zvirbuļi
sēst tev uz palodzes. tev ir brālis. tu to vēl nedzirdi
kad skaties putnu knābīšu kustībās

Sintija Kampāne-Štelmahere

***

Tev ir vajadzīga māja sevī
Ne dārzs ar apveltītiem krūmiem
Vai pļavām kas iekļīst no lopbarības
Vai ciņiem kas nokļūst virs gaismas
Neredzīgais kur tava pieredze
Jau sen tu zināji cik lielas šīs stundas
Bet pasaule tava izaug no viena punkta
Kurā tu aptver cik gari ir mākoņi
Cik garas to ēnas pār tevi

***

Pensija pieaug
Vecums atrotīsies un kļūs panesams
Vecums aicina cilvēkus pulkā
Izspārda avīzes pland kā paklājs pagalmā putekļiem pilns
Raksts uz mūsu sejām nedaudz mītisks
Uz muguras sviedru vortāls
Vecums dīgst spalvās un sviedros
Pensija ienāk istabā
Piesēstas pie galda
Dāsni saimniece pensijai ielej tēju krūzē
Pensija izsaiņo savas kājas
Nu tu vari staigāt
Doties uz teātri kino izstādi